

Мельниченко Олександр Анатолійович, доктор наук з державного управління, професор; професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я; Харківський національний медичний університет; пр. Науки 4, м. Харків, 61022, Україна; +38 (050) 162-73-50; e-mail: mel_doc@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0001-5021-9025>

Косенко Аліса Володимирівна, кандидат наук з державного управління, доцент; доцент кафедри економічної політики та менеджменту; ННІ «Інститут державного управління» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; майдан Свободи, 4, м. Харків, 31022, Україна; +38 (050) 680-71-43; e-mail: kosenko_alisa@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-4006-2295>

Кравченко Жанна Дмитрівна, кандидат наук з державного управління, доцент; медичний директор; комунальне некомерційне підприємство «Міська студентська лікарня» Харківської міської ради; вул. Дарвіна, 8/10, м. Харків, 61000, Україна; +38 (095) 455-50-53; e-mail: zhannet.ua@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-1692-4665>

Савченко Ілля Григорович, кандидат наук з державного управління, доцент; заступник директора з навчально-методичної роботи; відокремлений структурний підрозділ «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету»; пров. Отакара Яроша, 8, м. Харків, 61045, Україна; +38 (050) 400-27-46; e-mail: sailgr@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-4042-6458>

ЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ ТЕРИТОРІЙ ТА РОЗВИТКУ СУМІЖНИХ ГАЛУЗЕЙ/СФЕР НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. На різних відтинках часу і в різних країнах мало місце відмінне співвідношення міри впливу бізнесу й держави на хід індустріалізації, але попри це практично завжди інтенсивність, спрямованість і успішність цього процесу залежить від належної реалізації державної промислової політики. Вона змінювалася під впливом як еволюції суспільства загалом, так і розбудови власне промисловості й розвитку системи публічного управління економікою. Належна державна промислова політика є запорукою не лише збалансованого розвитку наявного ресурсного потенціалу промислових підприємств, а і розбудови населених пунктів, де вони розташовані: зміни їх статусу; зонування, розширення та благоустрій території; розвитку об'єктів соціальної інфраструктури; краще наповнення місцевого бюджету як запорука вирішення соціально-економічних й інших проблем територіальної громади; підвищення інвестиційної привабливості території, а також рівня та якості життя її населення тощо. При цьому важливо правильно обрати локацію, інвестувати достатню кількість ресурсів, налагодити взаємовигідну співпрацю з органами місцевого самоврядування, бізнес-партнерами, науковцями та споживачами. У результаті реалізації державної промислової політики розвиваються передусім

різні підгалузі промисловості (автомобілебудування – верстатобудування – металургія – коксохімічне виробництво...), які взаємопов’язані технологічно. Водночас, здійснюється певний вплив на інші галузі/сфери національної економіки: створення/реконструкція промислових підприємств неможлива без залучення додаткових інвестицій та розвитку фондового ринку; збільшення обсягів переробки, зокрема, аграрної продукції сприяє розвитку сільського господарства; розширення ринків і обсягів збуту потребує розвитку транспорту та ділового туризму; поява інноваційних технологій неможлива без зв’язу у науці та потребує підготовки фахівців з сучаснішими знаннями і навичками (розвиток вищої та професійної освіти); збільшення чисельності персоналу промислових підприємств супроводжується розвитком житлово-комунального господарства та соціальної інфраструктури населених пунктів тощо. Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення механізмів реалізації державної промислової політики.

Ключові слова: державна промислова політика; розбудова територій; національна економіка; будівництво; транспорт; професійна та вища освіта; житлово-комунальне господарство; діловий туризм.

Oleksandr Melnychenko, Doctor of Sciences in Public Administration, Full Professor; Full Professor of Public Health and Healthcare Management Department; Kharkiv National Medical University; Science avenue, 4, Kharkiv, 61022, Ukraine; +38 (050) 162-73-50; e-mail: mel_doc@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0001-5021-9025>

Alisa Kosenko, Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor; Associate Professor of Economic Policy and Management Department; ESI «Institute of Public Administration» V.N. Karazin Kharkiv National University; Svobody Sq, 4, Kharkiv, 61022, Ukraine; +38 (050) 680-71-43; e-mail: kosenko_alisa@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-4006-2295>

Zhanna Kravchenko, Candidate of Sciences in Public Administration, Full Professor; medical director; HME «Municipal Students’ Hospital» of Kharkiv City Council; Darvina avenue, 8/10, Kharkiv, 61000, Ukraine; +38 (095) 455-50-53; e-mail: zhannet.ua@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-1692-4665>

Illia Savchenko, Candidate of Sciences in Public Administration, Associate Professor; Deputy Director; SSU «Kharkiv Trade and Economics Professional College State University of Trade and Economics»; Otakara Yarosha lane, 8, Kharkiv, 61045, Ukraine; +38 (050) 400-27-46; e-mail: sailgr@ukr.net; <https://orcid.org/0000-0002-4042-6458>

THE IMPORTANCE OF THE STATE INDUSTRIAL POLICY FOR THE DEVELOPMENT OF TERRITORIES AND THE GROWTH OF RELATED SECTORS/FIELDS OF THE NATIONAL ECONOMY

Abstract. The degree of influence of business and the state on the course of industrialisation has varied over time and in different countries, but the intensity,

direction, and success of this process almost always depend on the proper implementation of state industrial policy. It has been changing under the influence of both the evolution of society in general as well as the development of industry itself and the improvement of the public economic management system. A proper state industrial policy is the key not only to the balanced development of the existing resource potential of industrial enterprises but also to the development of the settlements where they are located: changing their status; zoning, expansion and improvement of the territory; development of social infrastructure facilities; better filling of the local budget as a key to solving socio-economic and other problems of the territorial community; increasing the investment attractiveness of the territory, as well as the level and quality of life of its population, etc. At the same time, it is important to choose the right location, invest a sufficient amount of resources, as well as establish mutually beneficial cooperation with municipal government bodies, business partners, scientists, and consumers. As a result of the implementation of the state industrial policy, various sub-sectors of industry (automotive – machine tool – metallurgy – coke production...) are developing, primarily those interconnected technologically. Concurrently, a certain influence is exerted on other industries/spheres of the national economy: the creation/reconstruction of industrial enterprises is impossible without attracting additional investment and developing the stock market; increasing the volume of processing, in particular, of agricultural products, contributes to the development of agriculture; the expansion of markets and sales volumes requires the development of transport and business tourism; the emergence of innovative technologies is impossible without advances in science and requires the training of specialists with more modern knowledge and skills (development of higher and professional education); the increase in the number of personnel of industrial enterprises is accompanied by the development of housing and communal services as well as the social infrastructure of settlements, etc. Further research should be devoted to the development of theoretical provisions and practical recommendations aimed at improving the mechanisms for implementing the state industrial policy.

Keywords: state industrial policy; territorial development; national economy; construction; transport; vocational and higher education; housing and communal services; business tourism.

Постановка проблеми. Невід'ємною частиною суспільного розвитку упродовж останніх століть є індустріалізація, яка здійснювалася завдяки поєднанню зусиль і ресурсів бізнесу та держави. На різних відтинках часу і в різних країнах мало місце відмінне співвідношення міри впливу цих «гравців», але попри це практично завжди інтенсивність, спрямованість і успішність цього процесу залежить від належної реалізації державної промислової політики – «цілеспрямованої діяльності органів публічного управління, спрямованої на збалансовані структурні зрушення в промисловості та суміжних з нею галузях/сферах задля подальшого розвитку національної економіки» [5]. При цьому викликає неабиякий інтерес питання не лише вдосконалення власне державної промислової політики, а й, радше за все, синергетичного впливу

цього процесу на розбудову територій та подальшу долю інших галузей/сфер національної економіки. Усе це, зрештою, й обумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти державної промислової політики відображені в наукових фахових публікаціях, а саме: A. Coveri, C. Cozza, L. Nascia, A. Zanfei – стверджено, що пандемія дає можливість відродити роль промислової політики в управлінні зсувами світової економіки, яка постійно перебуває під тиском сил глобалізації та деглобалізації [11]; B. Cheang – визнано, що промислова політика Сінгапуру певною мірою сприяла справжньому економічному розвитку, але наполіг на тому, що його державний підхід все ж перешкоджав підприємницькому відкриттю ринку, пригнічуючи місцеві підприємницькі таланти та витісняючи місцеві малі та середні підприємства; низхідна модель також обмежила адаптивний потенціал економіки [10]; A. Ferrannini, E. Barbieri, M. Biggeri, M.R.D. Tommaso – доведено необхідність визначення попередніх наслідків для управління та впровадження промислової політики, інвестування в точний і прозорий її дизайн в епоху після COVID-19 під час забезпечення нової інтегрованої аналітичної структури промислової політики, щоб спрямувати стійкі структурні зміни національних економік і суспільств до сталого людського розвитку [12]; M.A. Landesmann, R. Stöllinger – підкреслено роль «належної промислової політики» для європейських країн з низьким і середнім рівнем доходів, оскільки нещодавня фінансова та економічна криза показала, що вони особливо вразливі щодо «структурних зовнішніх дисбалансів» і, отже, політики підтримки їх торгових цінностей [14]; R. Juhász, N. Lane, D. Rodrik – розглянуто зміни промислової політики під впливом нового розуміння врядування, багатшого набору політичних інструментів, що виходять за рамки субсидій, та реальності деіндустріалізації [13]; Ha-Jo. Chang, A. Andreoni – розглянуто як теорія промислової політики повинна бути модифікована у світлі останніх змін в економічній реальності: зростання глобального ланцюжка створення вартості, фінансіалізації і нового імперіалізму [9]; О. Гібадуллін, І. Дунаєв, С. Громов – «розвинуто теоретико-методологічне обґрунтування впливу ефективних підходів управління та координації відновлювальних процесів на досягнення кінцевої мети – відновлення економіки промисловості України у післявоєнний час і сталого розвитку регіону, визначення оптимальних моделей оперативного моніторингу перебігу процесів, вивчення впливу новітніх технологій на процеси відновлення, а також подолання технологічних розривів і створення умов для повернення кваліфікованих мігрантів в Україну» [1]; Н. Липовська, Д. Бондаренко – «запропоновано перелік передумов і нових елементів у структурі державної промислової політики, спрямованих на його відтворення і розвиток шляхом відновлення промислового базису і запровадження умов Четвертої промислової революції» [3]; О. Ципліцька – «розроблено комплексну промислову стратегію для розв'язання складних питань та взаємозалежностей на принципах «triple helix», яка має виходити із наявного типу бізнес-системи інноваційного розвитку, наявних інституційних характеристик держави та із врахуванням структурно-інституційних змін, які відбуватимуться в державі під

впливом виконання умов вступу до ЄС та відповідності технічним регламентам і потребам європейського й інших перспективних ринків» [7]; А. Шевченко – «визначено напрями трансформаційних змін у промисловості, що полягають у забезпеченні збільшення у її структурі частки галузей, що формують високу додану вартість, а також розвитку промислового перероблення продукції, яка нині експортується у вигляді сировини» [8]; О. Ломака – «показано, що реалізація промислової політики здійснюється в умовах впливу широкого комплексу ризиків, найбільше уваги при реалізації промислової політики вимагають глобальні ризики військового вторгнення РФ в Україну та внутрішні операційні ризики, пов'язані із затвердженням нормативно-правових актів, що забезпечують реалізацію промислової політики» [4]; О. Іляш, Л. Смоляр, М. Дученко, І. Джадан – «запропоновано модель, яка визначає стратегічні орієнтири зміцнення економічної безпеки держави, й передумови створення системних стратегічних рішень на засадах маркетингового забезпечення промислово-технологічного розвитку» [2]. Віддаючи належне напрацюванням провідних науковців, слід більше уваги зосередити на вдосконаленні методологічного забезпечення реалізації державної промислової політики.

Постановка завдання. Метою статті є вдосконалення методологічного забезпечення реалізації державної промислової політики за рахунок конкретизації її значення для розбудови територій та розвитку суміжних галузей/сфер національної економіки.

Матеріали та методи дослідження. Вихідною базою є фахові публікації провідних науковців, які досліджували особливості реалізації державної промислової політики. Емпіричне дослідження здійснювалося з дотриманням наступних принципів: комплексності, обґрунтованості, неупередженості. При цьому використано такі наукові методи: *аналізу та синтезу* – визначення чинників, що впливають на характер і спрямованість державної промислової політики; *абстрактно-логічний* – для теоретичних узагальнень і формування висновків; *діалектичний* – пояснення еволюції взаємозв'язку між розвитком промисловості та суміжних галузей/сфер національної економіки, а також розбудовою територій.

Виклад основного матеріалу. Проведені узагальнення публікацій провідних науковців [1–4; 7–14] і результати власних досліджень [5; 6] дозволяють стверджувати, що державна промислова політика змінювалася під впливом як еволюції суспільства загалом, так і розбудови власне промисловості й розвитку системи публічного управління економікою. При цьому слід зважати, що «стартові можливості» та перспективи розвитку промислових підприємств істотною мірою залежить від специфіки їхньої продукції (засоби виробництва, предмети праці, предмети споживання), міри технологічності (прості, складні), внутрішньогалузевої приналежності (паливо-енергетичний комплекс, металургія, машинобудівний комплекс, хіміко-лісовий комплекс, легка промисловість, харчова промисловість, будівельний комплекс), міри залежності від макроекономічної ситуації та зовнішніх партнерів, можливостей і пріоритетів власників тощо. І хоча попри нібито її «вузьку» орієнтованість («збалансований розвиток наявного ресурсного потенціалу промислового

комплексу з дотриманням принципів національної безпеки» [6]), реалізація державної промислової політики здійснюється не «автономно», а у певному взаємозв'язку з розбудовою територій, де безпосередньо розміщено промислові підприємства, та розвитком інших галузей/сфер національної економіки.

За офіційними даними Державної служби статистики України в структурі ВВП України за 2021 рік дещо більше третини припадало на промислову продукцію, що свідчить про її істотну значущість для національної економіки загалом. При цьому має місце помітна диференціація регіонів за рівнем розвитку промисловості: високоіндустріальні (Дніпропетровська, Донецька, Київська), індустріальні (Запорізька, Миколаївська, Полтавська, Харківська), не індустріальні (решта областей). Варто відзначити, що після того, як у 2014 році РФ анексувала частину територій, Україна втратила частину промислового потенціалу Донецької та Луганської областей. Згодом, після повномасштабного вторгнення РФ (2022 р.) чимало промислових підприємств (і не лише у зоні активних бойових дій) було знищено та/або певною мірою пошкоджено; це призвело до втрати частини виробничого/експортного потенціалу вітчизняної промисловості, а з тим – необхідності коригування державної промислової політики (зокрема, релокація окремих підприємств, інтенсифікація розвитку підприємств військово-промислового комплексу).

До «появи» промислового підприємства територіальна громада та місцева влада можуть ставитися по-різному. Основними застереженнями є: підвищення «вартості життя»; збільшення чисельності населення, які є носіями (відмінної від «аборигенів») ментальності, культури, релігії, «багажу хвороб», звичаїв...; зростання «інтенсивності життя» та конкуренції на усіх ринках (праці, житла, товарів і послуг «споживчого кошика»...); ймовірне погіршення криміногенної ситуації та інші виклики, які потребуватимуть належного публічного реагування. Водночас, варто артикулювати увагу на такі переваги: зростання наповнення місцевого бюджету як запорука вирішення соціально-економічних й інших проблем територіальної громади, а також рівня доходів населення; створення нових робочих місць (і не лише безпосередньо на промисловому підприємстві, а і в інших галузях/сферах на території населеного пункту та поблизу нього); будівництво нового житла, створення зон для проведення дозвілля, відпочинку, оздоровлення, лікування тощо; підвищення інвестиційної привабливості території, а також рівня та якості життя її населення.

Для розміщення промислових підприємств обирають локації, що відповідають певним умовам: реальна підтримка центральної та місцевої влади, лояльність територіальної громади; рівень конкуренції; доступність джерел забезпечення діяльності (водо-, електро-, газопостачання), трудових ресурсів певної кваліфікації, обладнання, технологій, ринків збуту; наявність розвиненої транспортної інфраструктури; наближеність сировинних баз; пріоритетність орієнтування на внутрішні/зовнішні ринки... По мірі розвитку промислових підприємств, населені пункти, де ті розташовані, почасти, змінюють свій статус (селище → селище міського типу → місто; мале місто → середнє місто → крупне місто); при цьому доволі поширеною є ситуація, коли декілька таких населених пунктів формують єдину агломерацію (поширено на Донбасі), або ж

крупне місто «поглинає» прилеглі населені пункти, формуючи мегаполіси (Дніпро, Донецьк, Запоріжжя, Київ, Харків).

В порівняно невеликих населених пунктах, почасти, розміщується єдине промислове підприємство, яке є не лише основним джерелом робочих місць і надходжень до місцевого бюджету, а й утримувачем значної частки соціальної інфраструктури, якою користується вся територіальна громада. У таких випадках органи місцевого самоврядування потрапляли у певну «залежність» від промислових підприємств: за умови їх успішного розвитку адміністрація такого підприємства могла здійснювати непрямий (хоча, здебільшого, все ж позитивний) вплив на розвиток цієї території, виконуючи соціальну функцію; натомість банкрутство промислового підприємства (як приклад, ДП «Хімпром» (м. Первомайський Харківської області), шахти (Донбас)) фактично призводить до колапсу (і економічного, і соціального), оскільки місцева влада почасти виявляється неспроможною (ні ресурсно, ні функціонально) «компенсувати втрату» бюджетоутворюючого підприємства, тим самим пришвидшуючи знелюднення (занепад) таких населених пунктів; окремо слід виділити місто Прип'ять Київської області, яке перетворилося на «місто-привід» унаслідок масштабної техногенної катастрофи на Чорнобильській АЕС. На замовлення органів місцевого самоврядування промислові підприємства будують та/чи ремонтують будівлі/споруди і автошляхи, виготовляють та/чи ремонтують транспортні засоби, обладнання тощо.

Населені пункти мають зонування: крім житлової та адміністративно-бізнесової, також виокремлюється «виробничу», де безпосередньо розташовані промислові підприємства й інші підприємства, чия діяльність є дотичною (транспорт, склади...), а також «зелену», яка, перш за все, виконує екологічну функцію. На дотичних територіях розміщують звалища промислових відходів, очисні споруди тощо. Чимало таких підприємств мають власні заклади охорони здоров'я, оздоровлення та проведення дозвілля, а також розгалужену мережу під'їзних автошляхів і «власну» гілку залізниці (подеколи – безпосередній доступ до водного та/чи авіаційного, чи трубопровідного транспорту).

Важливою запорукою формування та реалізації належної державної промислової політики є плідна співпраця усіх зацікавлених осіб, зокрема це стосується уповноважених органів державного управління (Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерство енергетики України та ін.), органів місцевого самоврядування, бізнесу (представників власників і менеджменту промислових підприємств, їх бізнес-партнерів), науковців, споживачів...

Створення та подальша розбудова промислових підприємств потребує значної кількості фінансових ресурсів, що уможлиблюється завдяки залученню банківських установ і фондових ринків (в умовах глобалізації мовиться не лише про національний, а і про міжнародний фінансовий сектор).

Від створення й надалі промислові підприємства співпрацюють зі спеціалізованими будівельними компаніями, які упорядковують територію, «зводять» виробничі корпуси, об'єкти виробничої і соціальної інфраструктури, адміністративні приміщення і житло для персоналу (у т.ч. гуртожитки...). При

цьому формується додатковий попит на будівельні матеріали, меблі..., тим самим стимулюючи розвиток інших підгалузей промисловості.

В мегаполісах, крупних містах та агломераціях активно використовується персонал, чії помешкання знаходяться на значній відстані від промислових підприємств (у т.ч. з інших населених пунктів), тому їх адміністрація для задоволення цих потреб виділяє власний транспорт (організовує «нерегулярні перевезення»), та/або взаємовигідно співпрацює з комунальними/приватними перевізниками щодо розвитку мережі міського/приміського пасажирського транспорту. Також зростаюча чисельність населення (персоналу та членів їхніх сімей) потребує додаткового житла, магазинів, закладів побуту, дитячих садків, шкіл, поліклінік, лікарень, місць дозвілля тощо, тим самим забезпечуючи розвиток не лише транспорту, а і житлово-комунального господарства, торгівлі, освіти, сфери охорони здоров'я, культури, зв'язку, побутового обслуговування.

Нарощування обсягів виробництва, збільшення асортименту продукції та встановлення нових партнерських стосунків забезпечує розширення ринків збуту й передбачає розвиток транспорту, торгівлі та ділового туризму.

Важливою складовою державної промислової політики є збільшення виробництва/імпорту товарів з високою доданою вартістю, а тому, як приклад, розбудова харчової промисловості сприяє розвитку сільського господарства, а також дотичних підгалузей промисловості, транспорту тощо.

Без сучасних технологій неможливо залишатися конкурентоспроможним на світовому ринку, і тому вкрай важливо забезпечити належне фінансування вітчизняної науки та стимулювати взаємовигідну співпрацю з іноземними партнерами, і, зрештою, впровадження інновацій в промисловості.

Створення та/або розширення виробничих потужностей промислових підприємств передбачає залучення додаткової робочої сили певної (почасти, помірної) кваліфікації, що забезпечується завдяки розвитку професійної освіти. Натомість перехід таких підприємств до вищих (V–VI) технологічних укладів висуває значно вищі вимоги до персоналу, і тому актуалізується питання не лише розвитку вищої освіти, а й запровадження в профільних її закладах освітніх програм, чие змістовне наповнення та фінансування буде забезпечуватися власне промисловими підприємствами.

Висновки. Належна державна промислова політика є запорукою не лише збалансованого розвитку наявного ресурсного потенціалу промислових підприємств, а і розбудови населених пунктів, де вони розташовані: зміни їх статусу; зонування, розширення та благоустрій території; розвиток об'єктів соціальної інфраструктури; краще наповнення місцевого бюджету як запорука вирішення соціально-економічних й інших проблем територіальної громади; підвищення інвестиційної привабливості території, а також рівня та якості життя її населення тощо. При цьому важливо правильно обрати локацію, інвестувати достатню кількість ресурсів, налагодити взаємовигідну співпрацю з органами місцевого самоврядування та бізнес-партнерами. У результаті реалізації державної промислової політики розвиваються передусім різні підгалузі промисловості, які взаємопов'язані технологічно. Водночас, здійснюється певний вплив на інші галузі/сфери національної економіки:

сільське господарство, транспорт, діловий туризм, наука, вища та професійна освіта, житлово-комунальне господарство тощо. Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення державної промислової політики.

Література:

1. Гібадуллін О.В., Дунаєв І.В., Громов С.О. Складові системи промислового відновлення регіонів в умовах воєнного стану в Україні. *Вісник післядипломної освіти. (Серія: Соціальні та поведінкові науки. Управління та адміністрування)*. 2024. Вип. 28. С. 174–205. doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-174-205
2. Іляш О.І., Смоляр Л.Г., Дученко М.М., Джадан І.М. Стратегічні пріоритети державної політики стимулювання промислово-технологічного розвитку національної економіки України на засадах маркетингу в цілях забезпечення економічної безпеки. *Проблеми економіки*. 2022. № 1. С. 41–50. https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-1-41-50
3. Липовська Н.А., Бондаренко Д.М. Трансформація концептуальних засад державної промислової політики України в післявоєнний період. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. Вип. 6. С. 59–68. https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.6.9
4. Ломака О.О. Концептуальне обґрунтування перспективної моделі формування та реалізації державної промислової політики на регіональному рівні. *Проблеми сучасних трансформацій. (Серія: право, публічне управління та адміністрування)*. 2023. № 9. https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-11
5. Мельниченко О.А. Державна промислова політика: сутність і засоби реалізації. *Теорія та практика державного управління*. 2017. № 3. С. 72–78.
6. Мельниченко О.А., Ваніна Я.А., Кравченко Ж.Д., Савченко І.Г. Державна промислова політика: елементи та взаємозв'язок з іншими політиками держави. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 4. С. 1229–1239. https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-4(4)-1229-1239
7. Ципліцька О.О. Стратегічні напрями державної політики відновлення та реструктуризації промисловості на інноваційній основі. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. (Серія: економіка, управління, безпека, технології)*. 2022. Т. 1. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sbiasemst_2022_1_2_4 DOI: 10.56197/2786-5827/2022-1-2-2
8. Шевченко А.В. Напрями та завдання промислової політики України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Проблеми економіки*. 2023. № 3. С. 128–133. https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-3-128-133
9. Chang Ha-Jo., Andreoni A. Industrial Policy in the 21st Century. *Forum*. 2020. Vol. 51. Is. 2. P. 324–351. https://doi.org/10.1111/dech.12570
10. Cheang B. What Can Industrial Policy Do? Evidence from Singapore. *The Review of Austrian Economics Aims and scope Submit manuscript*. 2022. Vol. 37. P. 1–34. https://doi.org/10.1007/s11138-022-00589-6
11. Coveri A., Cozza C., Nascia L., Zanfei A. Supply chain contagion and the role of industrial policy. *Journal of Industrial and Business Economics Aims and scope Submit manuscript*. 2020. Vol. 47. P. 467–482. https://doi.org/10.1007/s40812-020-00167-6
12. Ferrannini A., Barbieri E., Biggeri M., Tommaso M.R.D. Industrial policy for sustainable human development in the post-Covid19 era. *World Development*. 2020. Vol. 137. https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105215
13. Juhász R., Lane N., Rodrik D. The New Economics of Industrial Policy. *View Affiliations*. 2024. Vol. 16. https://doi.org/10.1146/annurev-economics-081023-024638
14. Landesmann M.A., Stöllinger R. Structural change, trade and global production networks: An «appropriate industrial policy» for peripheral and catching-up economies. *Structural*

References

1. Gibadullin O.V., Dunayev I.V., Hromov S.O. (2024). Skladovi systemy promyslovoho vidnovlennia rehioniv v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Components of the industrial recovery system in regions during the martial law period in Ukraine]. *Visnyk pisliadyplomnoi osvity. (Serii: Sotsial'ni ta povedinkovi nauky; Upravlinnia ta administruvannia) [Bulletin of postgraduate education. (Social and behavioral sciences series; Management and administration series)]*. Vyp. 28. S. 174–205. doi.org/10.58442/2522-9931-2024-28(57)-174-205 [In Ukrainian]
2. Ilyash O.I., Smoliar L.G., Duchenko M.M., Dzhadan I.M. (2022). Stratehichni priorityety derzhavnoi polityky stymuliuвання promyslovo-tehnolohichnoho rozvytku natsionalnoi ekonomiky Ukrainy na zasadakh marketynhu v tsiliakh zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky [Strategic Priorities of the State Policy of Stimulating the Industrial and Technological Ukraine National Economy Development on the Basis of Marketing in Order to Ensure Economic Security]. *Problemy ekonomiky [The problems of economy]*. № 1. S. 41–50. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-1-41-50> [In Ukrainian]
3. Lypovska N.A., Bondarenko D.M. (2022). Transformatsiia kotseptualnykh zasad derzhavnoi promyslovoi polityky Ukrainy v pisliavoiennyi period [Transformation of the conceptual foundations of the state industrial policy of Ukraine in the post-war period]. *Dnipropetrovskyyi naukovyi chasopys publichnoho upravlinnia, psykholohii, prava [Dnipro scientific journal of public administration, psychology, law]*. Vyp. 6. S. 59–68. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.6.9> [In Ukrainian]
4. Lomaka O.O. (2023). Kontseptualne obhruntuvannia perspektyvnoi modeli formuvannia ta realizatsii derzhavnoi promyslovoi polityky na rehionalnomu rivni [Conceptual justification of a promising model for the formation and implementation of state industrial policy at the regional level]. *Problemy suchasnoi transformatsii. (Serii: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia). [Problems of modern transformations. (Series: economics and management)]*. № 9. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-11> [In Ukrainian]
5. Melnychenko O. A. (2017). Derzhavna promyslova polityka: sutnist i zasoby realizatsii [State industrial policy: essence, means, and development trends]. *Teoriya ta praktyka derzhavnogo upravlinnya [Theory and practice of public administration]*. № 3. P. 72–78. [In Ukrainian]
6. Melnychenko O.A., Vanina Ya.A., Kravchenko Zh.D., Savchenko I.H. (2024). Derzhavna promyslova polityka: elementy ta vzaiemozviazok z inshymy politykamy derzhavy [State industrial policy: elements and interrelation with other state policies]. *Suspilstvo ta natsionalni interesy [Society and national interests]*. № 4. S. 1229–1239. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-4\(4\)-1229-1239](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-4(4)-1229-1239) [In Ukrainian]
7. Tsyplitska O.O. (2022). Stratehichni napriamy derzhavnoi polityky vidnovlennia ta restrukturyzatsii promyslovosti na innovatsiinii osnovi [Strategic directions of public policy for innovation-based industrial recovery and restructuring]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoi asotsiatsii naukovtsiv. (Serii: ekonomika, upravlinnia, bezpeka, tekhnologii) [Scientific bulletin of international association of scientists. (Series: Economy, Management, Security, Technology)]*. T. 1. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sbiasemst_2022_1_2_4 DOI: 10.56197/2786-5827/2022-1-2-2 [In Ukrainian]
8. Shevchenko A.V. (2023). Napriamy ta zavdannia promyslovoi polityky Ukrainy v umovach viiny ta povoiennoho vidnovlennia [The Guidelines and Tasks of Industrial Policy of Ukraine in the Context of Wartime and in the Post-War Recovery]. *Problemy ekonomiky [The problems of economy]*. № 3. S. 128–133. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-3-128-133> [In Ukrainian]
9. Chang Ha-Jo., Andreoni A. (2020). Industrial Policy in the 21st Century. *Forum*. Vol. 51. Is. 2. P. 324–351. <https://doi.org/10.1111/dech.12570> [In English]

10. Cheang B. (2022). What Can Industrial Policy Do? Evidence from Singapore. *The Review of Austrian Economics Aims and scope Submit manuscript*. Vol. 37. P. 1–34. <https://doi.org/10.1007/s11138-022-00589-6> [In English]
11. Coveri A., Cozza C., Nascia L., Zanfei A. (2020). Supply chain contagion and the role of industrial policy. *Journal of Industrial and Business Economics Aims and scope Submit manuscript*. Vol. 47. P. 467–482. <https://doi.org/10.1007/s40812-020-00167-6> [In English]
12. Ferrannini A., Barbieri E., Biggeri M., Tommaso M.R.D. (2020). Industrial policy for sustainable human development in the post-Covid19 era. *World Development*. Vol. 137. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2020.105215> [In English]
13. Juhász R., Lane N., Rodrik D. (2024). The New Economics of Industrial Policy. *View Affiliations*. Vol. 16. <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-081023-024638> [In English]
14. Landesmann M.A., Stöllinger R. (2019). Structural change, trade and global production networks: An «appropriate industrial policy» for peripheral and catching-up economies. *Structural Change and Economic Dynamics*. Vol. 48. P. 7–23. <https://doi.org/10.1016/j.strueco.2018.04.001> [In English]